

УДК 13.1

Ібадлаєва З. – ст. гр. БМ 31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Королук Т. М.

На сьогоднішній день важко уявити собі будь-яку велику компанію, яка б не користувалася послугами професійного аудиту. Аудиторська діяльність в Україні представлена широким спектром професійних послуг, основною з яких є, безпосередньо, аудит – перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності суб'єкта господарювання з метою висловлення незалежної думки аудитора про її достовірність в усіх суттєвих аспектах та відповідність вимогам законів України, положень бухгалтерського обліку або інших правил згідно із вимогами користувачів. Отже, завдяки аудиторам можна дізнатись про реальний фінансово-майновий стан компанії та наскільки прозорою є її діяльність. Саме завдяки цим факторам українські компанії формують собі позитивний міжнародний імідж. А оскільки саме це приваблює закордонних інвесторів, послугами аудиторських компаній користуються все більше українських підприємств, що призводить до зростання ринку аудиторських послуг.

Прагнення українських компаній забезпечити собі міжнародний імідж зрозуміло – це дозволить їм заробляти більше грошей у майбутньому. На сьогодні ж вони самі стають джерелом заробітку для кваліфікованого персоналу, бірж, юристів, аудиторів. Без останніх, компанії не зможуть вийти на світовий ринок капіталу (IPO). В 2007 році, за оцінкою аудиторської фірми Ernst & Young, українські компанії заплатили за послуги аудиторів «великої четвірки» (Pricewaterhouse Coopers, Ernst & Young, KPMG, Deloitte & Touche) біля 110 млн. дол. США. Більшість великих вітчизняних фінансово-промислових груп (ФПГ) тільки збираються виходити на IPO, тому зростанню витрат їм не уникнути. Варіантів вибору більш дешевих, але настільки ж якісних аудиторських послуг немає – названі компанії домінують в усьому світі.

За прогнозами «великої четвірки» у найближчі три-чотири роки українські компанії будуть вкладати в аудит усе більше грошей. Основний дохід аудиторам забезпечують великі ФПГ. Чотири провідні компанії приблизно порівно розділили українські ФПГ і займають кожна по 20-25% ринку. Втім, по даним Ernst & Young, частка їхньої компанії на ринку займає 40%, таким же еквівалентом оцінюється й частка Pricewaterhouse Coopers на українському ринку аудиторських послуг.

На сьогоднішній день аудиторські послуги становлять близько 50% бізнесу компаній. Інші 50% - це різні консультаційні послуги. Причому попит на них зараз росте швидше, ніж попит на аудиторські послуги. Найбільше зацікавлення з боку ФПГ викликають послуги з ведення бізнесу, а саме – підтримка транзакцій і перевірка об'єктів поглинання. В 2006 році Україна посіла четверте місце серед країн Центральної й Східної Європи за ростом активності на ринку злиттів і поглинань. Загальна вартість угод у порівнянні з 2005 р. виросла на 44%. На думку Pricewaterhouse Coopers, Україна із всіх країн колишнього СРСР розвивається найшвидшими темпами.

Отже, аудиторам в Україні необхідно удосконалювати та розвивати спектр консультаційних послуг, що обумовлено зростанням попиту на них серед вітчизняних підприємств, а також, здійснюючи пошук нових джерел доходу, проводити політику співпраці з підприємствами середнього та малого бізнесу, що, в свою чергу, забезпечить позитивну тенденцію стабільності діяльності в майбутньому.